

w R y d z e.

Nr. 1136.

Odrys.

3780

D o

N a c z. D o w . W . P .

/S z t a b G e n e r a l n y/

O d d z i a ł II.

Pocz.Polowa Nr.53.

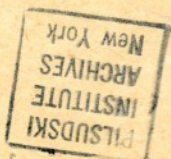
/Wskutek przerwania komunikacji przyjechałem do Rygi dopiero wczoraj/.

K o n f e r e n c j a z W o d z e m N a c z e l n y m i S z e -
f e m s z t a b u A r m i i Ł o t .

a/. Przedstawiłem wyczerpująco sytuację wojskową na naszym froncie. Przecistawiając lokalnym i przejściowym sukcesom bolszewików na odcinku północnym /spowodowanym przerzuceniem oddziałów z frontu łotewskiego oraz rezerw w ilości znacznie przewyższającej odpowiednie siły polskie na tym odcinku/, kolosalne rezultaty kontrofensywy polskiej na Ukrainie i w centrum naszego frontu, podkreśliłem, że na polski front rzucone zostały prawie wszystkie siły bolszewickie; mimo to jesteśmy przekonani, że sąsiednie wtargnięcie bolszewików zostanie wkrótce zlikwidowane.

b/. P e r t r a k t a c j e p o k o j o w e - zdaniem gen.Baloda- są rozmyślnie przez bolszewików przewlekane. Poza, już uprzednio omawianymi punktami, na które bolszewicy wyrazili w zasadzie swą zgodę t.j. uznanie niepodległości Łotwy i odszkodowanie wojenne, osiągnięto wreszcie porozumienie w kwestji granicy, która odpowiada na ogół teraźniejszej linii frontu, przyczem w odnośnej części drysieńskiego powiatu ma być przeprowadzony plebiscyt, jednak nie teraz, a po ukończeniu wojny.

W celu osiągnięcia większej swobody w dysponowaniu wojskami starali się bolszewicy o zawarcie zawieszenia

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York
PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

broni, na co się jednak Łotysze nie zgodzili; przyczyną Łotewskiej odmowy było prawdopodobnie o d r z u c e n i e przez bolszewików projektu Łotyszów utworzenia pasa neutralnego przez wycofanie wojsk sowieckich na ca. 10 klm. od linii frontu, a wreszcie i II wniosku - c o f n i ę c i e o d d z i a - ł ó w b o l s z e w i c k i c h i Ł o t e w s k i c h o 3 klm. od linii frontu. To ostatnie wskazuje, że bolszewicy wolą pozostawać z Łotyszami w bezpośrednim zetknięciu dla celów łatwiejszego przenikania i propagandy.

Sztab Łotewski jest przekonany, że przez odrzucenie kategoryczne drobnych żądań Łotewskich przez kazuistyczno-oszukańczy sposób prowadzenia pertraktacji, starają się bolszewicy utrudnić porozumienie i przewlec zawarcie pokoju.

Na moje zapytanie, jak oceniają Łotysze kwestję zawarcia pokoju ze swego punktu widzenia, niezależnie od trudności, stawianych im przez bolszewików, odpowiedziano mi, że wprawdzie sytuacja jest poważną /patrz niżej p.c./ jednak Łotysze nie uważają za możliwe zawarcie pokoju w teraźniejszych warunkach, które nie dają im żadnych gwarancji na przyszłość.

Pertraktacje będą kontynuowane. Rząd zamierza wysłać do Moskwy kilku delegatów socjalistycznych, by ci mogli przekonać się naocznie o intencjach bolszewików i podzielać przez to na lewicowe elementy kraju.

c/. Wpływ ofensywy polskiej na opinię Łotewską i sfery miarodajne wyraził się w pierwszej fazie podniesieniem się wiary w pokonanie bolszewików, a więc i rychłe zawarcie pokoju. Jednak ostatnio sytuacja zmieniła się na ~~xxx~~ wprost przeciwną. Oficerowie Łotewscy, którzy wrócili z pertraktacji z Moskwy oraz uchodźcy i agenci Łotewscy wskazują zgodnie na rozpętanie się tam agitacji przeciw-polskiej, nawołującej do skupienia wszystkich sił dla podjęcia krucjaty przeciw imperjalizmowi Polski.

Ten wojowniczy pęd, ogarniający nie tylko bolszewickie elementy, skierowany przeciwko Polsce, pobudza, zdaniem generała, Rosję i przeciwko Łotwie.

87 70

Równocześnie nadeszły niepokojące wiadomości o wrogim do Polski stanowisku robotników angielskich, o opuszczeniu nas przez Amerykę, a nawet przez Francję.

"Wytwarza to tutaj mniemanie, że Polska może być zupełnie pozbawiona jakiegokolwiek pomocy z zagranicy, a nawet przeciwnie - narażoną na presję ze strony Entente'y" mówił szczerze gen. Balod.

Wszystkie te wersje i wiadomości znalazły łatwy odzew na tle ostatnich sukcesów bolszewickich na terenie bezpośrednio sąsiadującym z Łotwą.

Zrodziło się więc u Łotyszów zwątpienie, czy "opuszczoną przez Entente'ę Polska" zdoła się oprzeć nawale ~~xx~~ bolszewickiej, a na tym tle nieprzyjazny nastrój przeciwko "rozdrażnianiu Rosji", przeciwko "ofenzywie".

Na wszystko to udzieliłem wyczerpujących wyjaśnień /oświetlających: tendencyjność i fałsz rozszerzanych przez bolszewików informacji, konieczność kontynuowania walki obronnej z bolszewikami, ~~stosunek~~ stosunek do sąsiadów, a w szczególności do Ukrainy oraz do Entente'y, a wreszcie położenie wewnętrzne Polski/.

Dałem im wreszcie do zrozumienia, że od zachowania ~~xx~~ się ich w poszczególnych momentach walki z bolszewikami zależeć będzie w dużym stopniu takie lub inne ukształtowanie się stosunków obu narodów w przyszłości.

D/. Gen. Balod informował mię na podstawie informacji od własnych oficerów z Moskwy, że bolszewicy przypisują w walce z nami pierwszorzędne znaczenie wywołaniu powstań na naszych tyłach. Ostatnie wypadki na Ukrainie przyczynić się miały jakoby do konsolidowania się nawet niebolszewickich elementów w obronie Rosji.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Wyszyński
Reprezent. Gen.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York